

Egy kiállítás képeihez

Egy kép többet mond ezer szónál – szokták mondani, de a képekről szavakkal tudunk beszélni. Négy alkotó, négy fotóművész, Weiss István, Krajnik Tibor, Vasile Gheorghe és Mészáros Varga Erzsébet, vagy ahogy Várad-szerte ismerik, Mandy műveit csodálhatják meg e terem falain.

Jómagam a szavak embere vagyok, de nem fogok beszélni Önöknek olyasmiről, amihez nem értek: ilyen a képek elkészítéséhez használt Augmented Creativ Process – ACP Graphy, AI Postproduction, azaz kiterjesztett, kibővített kreativitás, illetve minden lehetőség felhasználása a kreatív munka szolgálatában. Ennek kibontását meghagyom a hozzáértőknek. Amit

azonban tudok: premierről van szó, Nagyváradon állítják ki a világon először ezeket az úttörő műveket, amelyeket a kiterjesztett kreativitást és annak lehetőségeit igénybe véve készítettek az alkotók. Ez egy új út, az az új út, amit nem lehet megkerülni.

Amiről ellenben beszélni szeretnék Önöknek az az, hogy milyen gondolataim támadtak a kiállítás képeit nézgetve, ízlelgetve, befogadva azt, amit számomra üzentek.

Alkotni lehet Isten nélkül, de teremteni nem. Alkotni lehet lélek nélkül, de teremteni nem. Minden valódi művész a Teremtés aktusát ismétli meg, hiszen lelkével, agyával és a rendelkezésére álló eszközökkel létrehoz valamit, ami annak előtte nem létezett. Ezeknek a képeknek az elkészítéséhez szükség volt fényképekre, mesterséges képalkotó intelligenciára és más eszközökre, de elsősorban annak a négy embernek a tehetségére volt szükség, akik elkészítették ezeket az alkotásokat, az ő egyéni tapasztalataik, látásmódjuk, kreativitásuk nélkül mi most nem lennénk itt.

A művész azonban csak az egyik résztvevője az alkotásnak, teremtésnek, szükség van a nézőre is, aki szintén a saját szubjektív tapasztalataira, látásmódjára, értelmezési kereteire építve és akár pillanatnyi hangulatától függően is a maga számára dekódolja a képek üzenetét, befogadja az alkotást. Meggyőződésem, hogy mindannyiunkban, akik most itt vagyunk, más és más fogalmazódik meg az egyes képek

láttán. Mert vannak egyetemes emberi érzések, mint a szeretet vagy a gyűlölet, de a finomhangolásunk egyénenként különböző – az alkotóké és a befogatóké is.

És ezen a helyen egy csöpp szubjektivitást, kérem, engedjenek meg most nekem is. Számomra Weiss István sötétebb tónusú, olykor apokaliptikus látomásokat idéző képei azt üzenik: merjek szembenézni a bennem is lakozó sötéttséggel, hogy az ne növekedhessen tovább.

Krajnik Tibor képeinek színei arra emlékeztetnek: ne csak fekete-fehérben lássam a világot, hiszen számtalan színe van az életnek, még akkor is, ha azok közül néha csak a sötétebb tónusok láthatók.

Vasile Gheorghe sorozata arra figyelmeztet: becsüljem meg a mindenkori szabadságomat, még akkor is, ha

az olykor csak egy lépésnyi vagy lélegzetvételnyi.

Mészáros Varga Erzsébet emberalakjai és természet ihlette képei azt idézték eszembe, hogy teremtett világunkban minden mindennel összefügg, még ha ezeket az összefüggéseket nem is mindig sikerül azonnal megértenünk.

Hölgyeim és uraim, a megnyitó után Önökkel együtt újra végignézem a képeket, arra kíváncsian, hogy mit üzennek ma, most számomra. Köszönöm megtisztelő figyelmüket, és kérem, ízelegessék, nézegessék a képeket, befogadva azt, amit Önöknek itt és most üzennek.

Fried Noémi Lujza

*(Elhangzott 2024. június 24-én,
a nagyváradi várban a Summatio című
kiállítás megnyitóján.)*